

מפתח תשובות נכונות

שאלה	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
תשובה	(2)	(4)	(2)	(2)	(4)	(1)	(3)	(4)	(2)	(2)

שאלה	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
תשובה	(1)	(1)	(2)	(2)	(3)	(1)	(1)	(2)	(4)	(4)

שאלה	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
תשובה	(3)	(2)	(4)	(4)	(4)	(1)	(2)	(1)	(4)	(2)

הסברים

שאלות מילים וביטויים

1. תשובה (1): פירוש המילה 'דעד' הוא נחלש.
תשובה (2): פירוש המילה 'הסתופף' הוא שהה זמן רב בחברת אותם אנשים או באותו מקום.
תשובה (3): פירוש המילה 'גווע' הוא נחלש, התנוון.
תשובה (4): פירוש המילה 'התפוגג' הוא הלך ונעלם.
 תשובה (2) יוצאת דופן.
תשובה (2).

2. תשובה (1): פירוש הביטוי 'משכבר הימים' הוא מאז ומעולם, מימים ימימה.
תשובה (2): פירוש הביטוי 'מקדמת דנא' הוא מאז ומעולם, מימים ימימה.
תשובה (3): פירוש הביטוי 'מני אז' הוא מאותו זמן והלאה.
תשובה (4): פירוש הביטוי 'בצוק העתים' הוא בשעה קשה.
 תשובה (4) יוצאת דופן.
תשובה (4).

3. עלינו למצוא מילה להשלמת המשפט: 'המקום היה מוזנח ומזוהם, וריח ה_____ הגיע עד למרחוק'.
 מכיוון שמדובר על מקום מוזנח ומזוהם, נחפש תשובה שמשמעותה שלילית גם כן. כלומר, משהו שיש לו ריח רע.
תשובה (1): 'אבחה' זו נצנוץ או הנפה מהירה.
תשובה (2): 'דומן' זה זבל.
תשובה (3): 'דוק' זה שכבה דקה.
תשובה (4): 'איפה' זו מידת נפח עתיקה.
 תשובה (2) היא התשובה המתאימה למשפט.
תשובה (2).

אוקטובר 2010 - הסברים לפרק 2 בחשיבה מילולית

4. עלינו למצוא מילה להשלמת המשפט: 'הייתי שמחה לו הייתם באים לבקר או _____ מתקשרים מדי פעם'.

המילה המתאימה פה היא 'לפחות', נחפש אותה בתשובות.

תשובה (1): 'להפליא' כלומר מאוד.

תשובה (2): 'למצער' כלומר לפחות.

תשובה (3): 'למכביר' כלומר בשפע.

תשובה (4): 'לאלתר' כלומר מיד.

תשובה (2) היא התשובה המתאימה למשפט.

תשובה (2).

אנלוגיות

5. השאלה: **לשכור : לרכוש**

היחס: לשכור זה לרכוש באופן זמני

א' זה ב' באופן זמני

תשובה (1): לטייל : לתייר. האם **לטייל** זה **לתייר** באופן זמני? לא. טיול הוא סוג של טיול, אך אף אחד מהם אינו קבוע.

תשובה (2): לתפור : ללבוש. האם **לתפור** זה **ללבוש** באופן זמני? לא. לתפור זה להכין משהו, שאותו ניתן ללבוש.

תשובה (3): להאכיל : להלעיט. האם **להאכיל** זה **להלעיט** באופן זמני? לא. להלעיט זה להאביס, כלומר להאכיל באופן אקטיבי ומוגזם.

תשובה (4): להתארח : להשתקע. האם **להתארח** זה **להשתקע** באופן זמני? כן. מתארח, שוהה במקום באופן זמני ואילו אדם שמשתקע במקום מסוים, שוהה בו באופן קבוע.

תשובה (4).

6. השאלה: **רצפה : מרצפת**

היחס: רצפה בנויה/ מורכבת מכמה מרצפות

א' בנויה מורכבת מכמה ב'ים

תשובה (1): שלשלת : חוליה. האם **שלשלת בנויה** מכמה **חוליות**? כן. שלשלת זו שרשרת הבנויה מחוליות.

תשובה (2): בית : קיר. האם **בית** בנוי מכמה **קירות**? לא **מדויק**. בית בנוי גם מקירות, אבל לא רק מקירות (יש גם רצפה, תקרה וכו').

תשובה (3): משפחה : ילד. האם **משפחה** בנויה מכמה **ילדים**? לא מדויק. ברוב המשפחות יש גם ילדים, אבל לא רק ילדים (יש גם הורים, דודים וכו'), ובחלקן אין כמה ילדים (אלא רק אחד).

תשובה (4): כד : חרס. האם **כד** בנוי מכמה **חרסים**? לא. כד עשוי מחרס, אבל לא מורכב מכמה חרסים.

תשובה (1).

7. השאלה: **צלוי : חרוך**

היחס : משהו חרוך זה משהו שצלוי יתר על המידה
משהו ב' זה משהו שא' יתר על המידה

תשובה (1): חתוך : פרוס. האם משהו **פרוס** זה משהו **חתוך** יתר על המידה? לא. פרוס הוא פשוט חתוך לפרוסות ואין בו עניין של מידה.

תשובה (2): זך : עכור. האם משהו **עכור** זה משהו **זך** יתר על המידה? לא. עכור זה לא זך כלל.

תשובה (3): בשל : רקוב. האם משהו **רקוב** זה משהו **בשל** יתר על המידה? כן. פרי שהבשיל יותר מדי הופך לרקוב.

תשובה (4): טרי : נא. האם משהו **נא** זה משהו **טרי** יתר על המידה? לא. נא זה לא מבושל.

תשובה (3).

8. השאלה: **חנפן : חנופה**

היחס : חנפן זה אדם שמרבה להתנהג בחנופה
א' זה אדם שמרבה להתנהג ב-ב'

תשובה (1): חומרני : חומר. האם **חומרני** זה אדם שמרבה להתנהג **בחומר**? לא. חומר אינו אופן התנהגות.

תשובה (2): חייני : חן. האם **חייני** זה אדם שמרבה להתנהג **בחן**? לא. חייני זה אדם שיש בו חן. חן זה לא בהכרח אופן התנהגות.

תשובה (3): ייצוגי : ייצוג. האם **ייצוגי** זה אדם שמרבה להתנהג **בייצוג**? לא. ייצוג אינו אופן התנהגות.

תשובה (4): כוחני : כוח. האם **כוחני** זה אדם שמרבה להתנהג **בכוח**? כן.

תשובה (4).

9. השאלה: **למותר (מיותר) : צורך**

היחס : למותר זה משהו שאין בו צורך
א' זה משהו שאין בו ב'

תשובה (1): במפגיע : תוקף. האם **במפגיע** זה משהו שאין בו **תוקף**? לא. במפגיע זה באופן תקיף.

תשובה (2): בעליל : ספק. האם **בעליל** זה משהו שאין בו **ספק**? כן. בעליל זה באופן ברור, כלומר ללא ספק.

תשובה (3): לראיה : הוכחה. האם **לראיה** זה משהו שאין בו **הוכחה**? לא. בדיוק להיפך.

תשובה (4): למדי : מידה. האם **למדי** זה משהו שאין בו **מידה**? לא. למדי זה משהו שיש בו מידה רבה.

תשובה (2).

10. השאלה: **פרווה : לפלות**

היחס : לפלות זה להוציא משהו מתוך הפרווה
ב' זה להוציא משהו מתוך ה-א'

תשובה (1): מים : לאדות. האם **לאדות** זה להוציא משהו מתוך **המים**? לא. לאדות זה להפוך משהו לאדים או לבשל אותו באדים.

תשובה (2): מים : לשלות. האם **לשלות** זה להוציא משהו מתוך **המים**? כן.

תשובה (3): מים : לשאוב. האם **לשאוב** זה להוציא משהו מתוך **המים**? לא. לשאוב זה להוציא את המים עצמם.

תשובה (4): מים : להשרות. האם **להשרות** זה להוציא משהו מתוך **המים**? להיפך. להשרות זה להכניס משהו למים.

תשובה (2).

החלפת אותיות

11. (1) הכלב **הסתיר**/ **הטמין** את העצם עמוק באדמה.
(2) צורתו **המעוגלת** של החדר לא מאפשרת סידור שגרתי של הרהיטים בו.
(3) **העגלון** רתם את סוסיו ויצא לדרכו.
(4) הילדה נהגה לענוד את **עגיליה** של אמה כאשר האם לא הייתה בבית.
השלשה המתאימה היא ע.ג.ל.

תשובה (1)

12. (1) העורך פרסם את המאמר כמות שהוא, למעט **תיקונים** הכרחיים.
(2) **בדרשתו** השבועית קורא כוהן הדת למאמינים לתרום למשפחה נזקקת.
(3) המורה **דרשה** מהתלמידים להכין את שיעורי הבית בתוך יום אחד.
(4) מנהל המפעל **נדרש** לנושא תנאי העבודה רק לאחר שהתרבו תלונות הפועלים.
השלשה המתאימה היא ד.ר.ש.

תשובה (1)

13. (1) בתיה משחה את ידיה **בתחליב**.
(2) ציפי נודעה כנערה **פוטלנית** ומתבודדת.
(3) **החלב** טפסף על החנוכייה.
(4) להכנת עוגה זו נחוצים שישה **חלבונים**.
השלשה המתאימה היא ח.ל.ב.

תשובה (2)

14. (1) בחצר המוזנחת צמחו **הברקנים** פרא.
(2) **הכתבים** צבאו על דלת חדר הישיבות בציפייה לתום הפגישה בין המנהיגים.
(3) רב-המלצרים הטיל עליי **להבריק** את כלי הכסף.
(4) אתה יכול לשלוח את **המברק/ המכתב** מסניף הדואר בעיירה הסמוכה.
השלשה המתאימה היא ב.ר.ק.

תשובה (2)

* ברקן – שם של צמח קוצני.

השלמת משפטים

15. אל לנו לקבל ללא עוררין את הביקורת ה_____ של מבקרת הקולנוע על סרטה של זלכה ולהכריז כי אין _____, זכה להצלחה קופתית אפשר ללמוד שהמבקרת ביטאה _____.

נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): אל לנו לקבל ללא עוררין את הביקורת השלילית של מבקרת הקולנוע על סרטה של זלכה ולהכריז כי אין בו עניין לצופי קולנוע, שהרי מן העובדה שהסרט זכה להצלחה קופתית אפשר ללמוד שהמבקרת ביטאה דעת רבים.

באמצע המשפט מופיע פסיק. ניעזר בו בכדי לחלק את המשפט לשני חלקים. בחלק הראשון (עד הפסיק) נאמר שהביקורת הייתה שלילית, אך אין זה אומר שאין בסרט עניין לצופים. כלומר, מהחלק הראשון עולה שיש לסרט צופים רבים. בחלק השני נאמר שהסרט זכה להצלחה קופתית (כלומר, אכן יש לו צופים רבים), ושעובדה זו מעידה על כך שהמבקרת ביטאה דעת רבים. אך דעתה של המבקרת הייתה שלילית, ואם רבים היו חושבים כמוה, לא היו לסרט צופים רבים. לפיכך תשובה (1) אינה נכונה.

תשובה (2): אל לנו לקבל ללא עוררין את הביקורת הנלהבת של מבקרת הקולנוע על סרטה של זלכה ולהכריז כי אין להחמיצו, שכן מהעובדה שהסרט לא זכה להצלחה קופתית אפשר ללמוד שהמבקרת ביטאה את דעת הכלל.

בחלק הראשון נאמר שהביקורת הייתה נלהבת. בחלק השני נאמר שהסרט לא זכה להצלחה קופתית (כלומר, לא היו לו צופים רבים), ושעובדה זו מעידה על כך שהמבקרת ביטאה את דעת הכלל. אך דעתה של המבקרת הייתה חיובית, ואם רבים היו חושבים כמוה, היו לסרט צופים רבים. לפיכך תשובה (2) אינה נכונה.

תשובה (3): אל לנו לקבל ללא עוררין את הביקורת השלילית של מבקרת הקולנוע על סרטה של זלכה ולהכריז כי אין הוא אלא בזבוז זמנו של הצופה, שכן מהעובדה שהסרט זכה להצלחה קופתית אפשר ללמוד שהמבקרת ביטאה דעת מיעוט.

בחלק הראשון (עד הפסיק) נאמר שהביקורת הייתה שלילית, אך אין זה אומר שהוא בזבוז זמן. כלומר, מהחלק הראשון עולה שכדאי לצפות בסרט. בחלק השני נאמר שהסרט זכה להצלחה קופתית (כלומר, אכן יש לו צופים רבים), ושעובדה זו מעידה על כך שהמבקרת ביטאה דעת מיעוט. דעת המבקרת הייתה שלילית, אך דעת הצופים הייתה שונה (שכן הם באו לראות). מכאן שהמבקרת אכן ביטאה את דעת המיעוט בלבד. זו התשובה הנכונה.

תשובה (3).

16. _____ אופנה הרווחת בקרב היסטוריונים, הקופצים על כל הזדמנות לנפץ מיתוס, מראה ציגלר בספרו כי המיתוס על אודות עמידתם האיתנה של אזרחי ספרטה בזמן המצור _____ : אזרחי ספרטה _____ בעת ההתקפות הבלתי פוסקות, והיו _____ להיכנע לאויביהם.

נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): בניגוד לאופנה הרווחת בקרב היסטוריונים, הקופצים על כל הזדמנות לנפץ מיתוס, מראה ציגלר בספרו כי המיתוס על אודות עמידתם האיתנה של אזרחי ספרטה בזמן המצור דווקא משקף נכונה את המציאות : אזרחי ספרטה נהגו בגבורה בעת ההתקפות הבלתי פוסקות, והיו נחושים בדעתם שלא להיכנע לאויביהם.

המשפט בנוי מכמה חלקים : בחלק הראשון מופיע הקשר בין ציגלר לרוב ההיסטוריונים. לאחר מכן נאמר מה טען ציגלר, ואז מופיעות נקודותיים. נקודותיים מעידות על כך שמה שבא אחריהן הוא פירוט והרחבה של מה שבה לפניו. כלומר, של הטענה של ציגלר.

על פי החלק הראשון, רוב ההיסטוריונים מנפצים מיתוסים, אך ציגלר דווקא שונה. כלומר, הוא לא מנפץ מיתוסים. לאחר מכן נאמר שהוא טוען שהמיתוס לגבי ספרטה משקף את המציאות (כלומר, הוא אינו מנפץ אותו), ולאחר הנקודותיים מפורט כיצד נהגו אזרחי ספרטה בהתאם למיתוס. מכיוון שהחלק האחרון תואם לשאר החלקים, תשובה (1) נכונה.

תשובה (1).

17. מריאנס טוען כי התנועה אשר את תולדותיה חקר _____ להיהפך לתנועת המונים. _____ הוא מצטט את אחד ממסמכי היסוד שלה, הקורא _____, מסמך _____ את טענתו.

נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): מריאנס טוען כי התנועה אשר את תולדותיה חקר **עשתה כל שביכולתה כדי לא** להיהפך לתנועת המונים. **עם זאת** הוא מצטט את אחד ממסמכי היסוד שלה, **הקורא לכל ציבור הפועלים להצטרף לשורותיה**, מסמך **הסותר** את טענתו.

המשפט בנוי מכמה חלקים: בחלק הראשון (עד הנקודה) מופיעה דעתו של מריאנס. לאחר מכן מופיעה מילת קישור (עם זאת) ואז תיאור לגבי אחד ממסמכי היסוד. לבסוף (אחרי הפסיק האחרון) נאמר מה הקשר בין המסמך לטענה של מריאנס (סותר או לא).

על פי החלק הראשון, התנועה לא רוצה להיות המונית. על פי החלק השני, מסמך היסוד שלה קורא לרבים להצטרף (כלומר, קורא להמוניות). מכאן שמילת הניגוד 'עם זאת' אכן מתאימה פה, ושהמסמך באמת 'סותר' את טענתו של מריאנס. תשובה (1) נכונה.

תשובה (1).

18. קבלת החלטות בפורום של חברי ההנהלה לבדם _____ על חברי הועד העובדים בחברה. לטענתם, אין בנוהל זה _____ אינטרסים של ציבור עובדי החברה. _____ הם דורשים לקיים את הדיונים _____ נציגי הועד.

נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): קבלת החלטות בפורום של חברי ההנהלה לבדם **אינה מקובלת** על חברי הועד העובדים בחברה. לטענתם, אין בנוהל זה **כדי להבטיח את שמירת האינטרסים** של ציבור עובדי החברה. **אף על פי כן** הם דורשים לקיים את הדיונים **בהשתתפות** נציגי הועד.

המשפט בנוי מכמה חלקים: בחלק הראשון (עד הנקודה הראשונה) נאמר מה דעתם של חברי הועד לגבי קבלת החלטות בפורום של חברי ההנהלה בלבד. בחלק השני (עד הנקודה השנייה) מפורטת טענתם. לאחר מכן מופיעה מילת קישור (אף על פי כן) ואז החלק השלישי המתאר את דרישתם.

על פי החלק הראשון קבלת החלטות בפורום של חברי ההנהלה בלבד אינה מקובלת. בחלק השני מפורט שנוהל זה אינו מאפשר שמירת אינטרסים של כלל העובדים. החלק השני אכן מפרט את הראשון ולכן, בינתיים המשפט בסדר. בחלק השלישי נאמר שהדרישה היא לקיים דיונים בהשתתפות נציגי הועד. דרישה המתאימה לחלקים הקודמים. לפיכך, מילת הניגוד 'אף על פי כן' אינה מתאימה לקשר בין חלקי המשפט.

תשובה (2): קבלת החלטות בפורום של חברי ההנהלה לבדם **מקובלת** על חברי הועד העובדים בחברה. לטענתם, אין בנוהל זה **כדי לעורר חשש מפני פגיעה באינטרסים** של ציבור עובדי החברה. **לפיכך, אין** הם דורשים לקיים את הדיונים **בהשתתפות** נציגי הועד.

על פי החלק הראשון קבלת החלטות בפורום של חברי ההנהלה בלבד מקובלת. בחלק השני מפורט שנוהל זה אינו מעורר חשש לפגיעת אינטרסים. החלק השני אכן מפרט את הראשון ולכן, בינתיים המשפט בסדר. בחלק השלישי נאמר שאין דרישה היא לקיים דיונים בהשתתפות נציגי הועד. החלק השלישי מתאים לחלקים הקודמים. לפיכך, מילת הקישור 'לפיכך' מתאימה והתשובה נכונה.

תשובה (2).

19. "מנוי וגמור עמי שלא לחון את ספנסר, _____ כל יועציי יתנגדו להחלטה זו", הצהירה המלכה. _____ עמדה בדיבורה: _____ כל היועצים תמכו בשחרורו של ספנסר, הוא _____.

נציב את התשובה הראשונה, ובאמצעות בדיקתה ננתח את המשפט:

תשובה (1): "מנוי וגמור עמי שלא לחון את ספנסר, **אלא אם כן** כל יועציי יתנגדו להחלטה זו", הצהירה המלכה. **ואולם, בסופו של דבר היא לא** עמדה בדיבורה: **מאחר שכל** היועצים תמכו בשחרורו של ספנסר, הוא **זכה לקבל ממנה חנינה**.

המשפט בנוי מכמה חלקים. בחלק הראשון נאמר מה המלכה אמרה, לאחר מכן מופיעה מילת קישור, ובסוף נאמר מה קרה בפועל. נבדוק כל חלק בנפרד, ובסוף נבדוק אם מילת הקישור מתאימה.

בחלק הראשון נאמר שהמלכה אמרה כי לא תחון את ספנסר, אלא אם כן יועצים יתנגדו. בחלק השני נאמר שכל היועצים תמכו בשחרור (כלומר, הם התנגדו להחלטת המלכה) והמלכה נעתה להם. כלומר, המלכה עשתה בדיוק מה שאמרה, ולכן מילת הקישור (ואולם, בסופו של דבר היא לא) אינה מתאימה.

אוקטובר 2010 - הסברים לפרק 2 בחשיבה מילולית

תשובה (2): "מנוי וגמור עמי שלא לחון את ספנסר, גם אם כל יועציי יתנגדו להחלטה זו", הצהירה המלכה. ואמנם, בסופו של דבר היא עמדה בדיבורה: אף על פי שכל היועצים תמכו בשחרורו של ספנסר, הוא זכה לקבל ממנה חנינה.

בחלק הראשון נאמר שהמלכה אמרה כי לא תחון את ספנסר, גם אם כל היועצים יתנגדו. בחלק השני נאמר נאמר שכל היועצים תמחו בשחרור (כלומר, הם התנגדו להחלטת המלכה) והמלכה אכן נענתה להם. כלומר, המלכה לא עמדה בדבריה, ולכן מילת הקישור (וואולם, בסופו של דבר היא לא) אינה מתאימה.

תשובה (3): "מנוי וגמור עמי שלא לחון את ספנסר, גם אם כל יועציי יתנגדו להחלטה זו", הצהירה המלכה. ואולם, בסופו של דבר היא לא עמדה בדיבורה: מאחר שלא כל היועצים תמכו בשחרורו של ספנסר, הוא כילה את שארית ימיו בכלא.

בחלק הראשון נאמר שהמלכה אמרה כי לא תחון את ספנסר, גם אם כל היועצים יתנגדו. בחלק השני נאמר שלא כל היועצים תמחו בשחרור (כלומר, לא כולם התנגדו להחלטת המלכה) והמלכה אכן לא נתנה לספנסר חנינה. כלומר, המלכה עשתה בדיוק מה שאמרה, ולכן מילת הקישור (וואולם, בסופו של דבר היא לא) אינה מתאימה.

תשובה (4): "מנוי וגמור עמי שלא לחון את ספנסר, אלא אם כן כל יועציי יתנגדו להחלטה זו", הצהירה המלכה. ואולם, בסופו של דבר היא לא עמדה בדיבורה: אף על פי שלא כל היועצים תמכו בשחרורו של ספנסר, הוא זכה לקבל ממנה חנינה.

בחלק הראשון נאמר שהמלכה אמרה כי לא תחון את ספנסר, אלא אם כל היועצים התנגדו. בחלק השני נאמר שלא כל היועצים תמחו בשחרור (כלומר, לא כולם התנגדו להחלטת המלכה) אך המלכה בכל זאת שינתה את דעתה ונתנה לספנסר חנינה. כלומר, המלכה לא עמדה בדבריה, ולכן מילת הקישור (וואולם, בסופו של דבר היא לא) מתאימה וזו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

הגיון

20.

בשאלה מתוארת השיחה הבאה:

רן: "איתן עובד בבית הקונפדרציה".

אמיר: "זה לא ייתכן, מכיוון ששום מוזיקאי אינו עובד בירושלים".

רן: "זה לא סותר את טענתך".

עלינו לקבוע איזו מהתשובות יכולה להסביר את תשובתו של רן. תשובתו של רן היא שדבריו של אמיר אינם סותרים את טענתו המקורית. כלומר, העובדה ששום מוזיקאי אינו עובד בירושלים, אינה סותרת את הטענה שאיתן עובד בבית הקונפדרציה. מצב זה אפשרי באחד משני מקרים:

- אין אינו מוזיקאי.

- בית הקונפדרציה אינו נמצא בירושלים.

רק המצב השני מופיע בתשובות (תשובה (4)).

תשובה (4).

21.

בשאלה נתונים שני תנאים של דני בנוגע לדירה שישכור:

א. על הדירה להימצא בקומה גבוהה מהקומה השנייה.

ב. על שכר הדירה להיות לא גבוה מ-900 ₪ לחודש.

עלינו לקבוע איזו מהתשובות תוביל למסקנה שדני לא יוכל לשכור דירה בירושלים. בכדי להוביל למסקנה זו, עלינו לחפש תשובה שתראה שדרישותיו של דני אינן יכולות להתקיים בירושלים. נתבונן בתשובות:

תשובה (1): אין בירושלים דירה שדמי השכירות שלה הם יותר מ-800 ש"ח לחודש ושנמצאת בקומה גבוהה מהקומה הרביעית.

על פי תשובה זו יכולה להיות בירושלים דירה שדמי השכירות שלה נמוכים מ-900 ש"ח ושנמצאת בקומה גבוהה מהקומה השנייה, ולכן ייתכן שדני ישכור דירה בירושלים.

תשובה (2): כל הדירות בירושלים שנמצאות בקומה נמוכה מהקומה הרביעית, דמי השכירות שלהן הם פחות מ-1,000 ש"ח בחודש.

על פי תשובה זו יכולה להיות בירושלים דירה שדמי השכירות שלה נמוכים מ-900 ש"ח ושנמצאת בקומה גבוהה מהקומה השנייה, ולכן ייתכן שדני ישכור דירה בירושלים.

אוקטובר 2010 - הסברים לפרק 2 בחשיבה מילולית

תשובה (3): בירושלים, רק דירות שאינן נמצאות בקומה גבוהה מהקומה השנייה, דמי השכירות שלהן הם פחות מ-1,000 ש"ח.
 על פי תשובה זו דירות שנמצאות בקומה הגבוהה מהקומה השנייה, דמי השכירות שלהן הם 1,000 ש"ח או יותר (כלומר, יותר מ-800 ש"ח). מכאן ששני התנאים של דני אינם יכולים להתקיים יחדיו, ולכן לא ייתכן שדני ישכור דירה בירושלים.

תשובה (3).

22. בשאלה נתון כי אריה, זברה, קרנף וצב עומדים בתור לקולנוע. ידוע כי:

- הזברה עומדת ראשונה בתור.
- הצב עומד בדיוק מאחורי הקרנף.

כמו כן ידוע שילד נדחף לתור ונעמד בדיוק לפני האריה, ועלינו לקבוע איזו מהתשובות נכונה בנוגע למיקומו של הילד. ראשית נסדר את החיות על פי הנתונים ואז נוסיף את הילד. כלומר, נתחיל מתור בן 4 מקומות. על פי הנתון הראשון, הזברה היא הראשונה בתור:

קופת כרטיסים	מקום 1	מקום 2	מקום 3	מקום 4
	זברה			

על פי הנתון השני, הצב עומד בדיוק מאחורי הקרנף. ישנן שתי אפשרויות למיקום הצב והקרנף:

	מקום 1	מקום 2	מקום 3	מקום 4		מקום 1	מקום 2	מקום 3	מקום 4
קופת כרטיסים	זברה	קרנף	צב		או	קופת כרטיסים	זברה	קרנף	צב

נשלים את האריה במקום שנותר, ונקבל שתי אפשרויות לסידור החיות בתור:

	מקום 1	מקום 2	מקום 3	מקום 4		מקום 1	מקום 2	מקום 3	מקום 4
קופת כרטיסים	זברה	קרנף	צב	אריה	או	קופת כרטיסים	זברה	אריה	קרנף

נתון כי הילד נדחף ונעמד בדיוק לפני האריה:

	מקום 1	מקום 2	מקום 3	מקום 4		מקום 1	מקום 2	מקום 3	מקום 4
קופת כרטיסים	זברה	קרנף	צב	ילד	או	קופת כרטיסים	זברה	ילד	אריה

התשובה היחידה המתאימה לשתי האפשרויות שקיבלנו היא תשובה (2).

תשובה (2).

23. בשאלה נתון כי שיעור מרכיבי המשקפיים בקרב בני 17 צמחוניים גבוה משיעורם בקרב בני 17 בכלל. אמנון הסיק מכך שצמחונות פוגמת בראייה. עלינו לקבוע איזו מהתשובות מחלישה את מסקנתו של אמנון. נתבונן בתשובות:

תשובה (1): מלבד בעיות ראייה, לא נמצאו עוד תכונות שאפיינו את קבוצת הצמחוניים בהשוואה לקבוצת הלא-צמחוניים.
 המסקנה עוסקת בקשר בין צמחונות וראייה, ולכן קיומם או חוסר קיומם של הבדלים בין הקבוצות, אינו מחליש את המסקנה.

תשובה (2): ידוע כי צמחוניים רבים שלוקים בראייתם אינם מרכיבים משקפיים.
 תשובה זו מרמזת על כך ששיעור הלוקים בראייתם בקרב הצמחוניים גבוה בהרבה מזה שתואר בשאלה, שכן בנוסף לצמחוניים שמרכיבים משקפיים, ישנם רבים אחרים שלוקים בראייתם ואינם מרכיבים משקפיים. עובדה זו מחזקת את המסקנה שצמחונות פוגמת בראייה.

תשובה (3): גם במחקר שנערך בארץ אחרת התברר כי צמחוניים נוטים להרכיב משקפיים יותר מחברייהם הלא-צמחוניים.
 כאשר אותה תופעה חוזרת על עצמה פעמיים (גם בארץ וגם בארץ אחרת) הסיכוי שהיא מקרית יורד, ולכן המסקנה הנובעת ממנה מתחזקת.

אוקטובר 2010 - הסברים לפרק 2 בחשיבה מילולית

תשובה (4): ממחקר שנערך בקרב בני 15 עולה כי הלוקים בראייתם נטו יותר מבני גילם האחרים לאמץ אורח חיים צמחוני.
תשובה זו מרמזת על כך שבעיות בראייה הם הגורם לצמחונות ולא להיפך, ולכן היא מחלישה את המסקנה שצמחונות היא הגורם לבעיות הראייה.

תשובה (4).

24. בשאלה נתונים 3 כלבים: אלכס, בובו ורקס, אשר אחד מהם שחור, אחד לבן ואחד חום. נתונות שתי טענות לגבי צבע הכלבים:

א. אלכס הוא השחור.

ב. בובו הוא הלבן.

ידוע כי רק אחת מהטענות נכונה, ועלינו לקבוע איזה מהמצבים שבתשובות אפשרי אך אינו הכרחי. מכיוון שלא ידוע איזו מהטענות נכונה, נבדוק את שני המצבים האפשריים:
מצב ראשון: הטענה הראשונה נכונה והשנייה שגויה:
מכיוון שהטענה הראשונה נכונה, הרי שאלכס הוא שחור. מכיוון שהטענה השנייה שגויה, הרי שבובו אינו לבן. מכאן שהכרח חום, ולרקס נותר להיות לבן. ניתן לסרטט זאת כך:

אלכס	בובו	רקס
שחור	חום	לבן

מצב שני: הטענה הראשונה שגויה והשנייה נכונה:

מכיוון שהטענה השנייה נכונה, הרי שבובו הוא לבן. מכיוון שהטענה הראשונה שגויה, הרי שאלכס אינו שחור. מכאן שאלכס בהכרח חום, ולרקס נותר להיות שחור. ניתן לסרטט זאת כך:

אלכס	בובו	רקס
חום	לבן	שחור

כעת נתבונן בתשובות:

תשובה (1): אלכס הוא הלבן. תשובה זו אינה נכונה באף אחד מהמצבים, ולכן אינה אפשרית.

תשובה (2): בובו אינו השחור. תשובה זו נכונה בשני המצבים ולכן היא נכונה בהכרח.

תשובה (3): רקס הוא החום. תשובה זו אינה נכונה באף אחד מהמצבים, ולכן אינה אפשרית.

תשובה (4): בובו הוא החום. תשובה זו נכונה רק במצב הראשון ולכן היא אפשרית, אך אינה נכונה בהכרח.

תשובה (4).

25. בשאלה נתון כי:

א. אין סינים שאוכלים דגים.

ב. רק סינים שנונים אוכלים עוף.

עלינו לקבוע איזו מהתשובות תוביל למסקנה שכל הסינים שנונים. המסקנה מדברת על כל הסינים. על פי נתון א', כל הסינים אינם אוכלים דגים. נתון ב' אינו מדבר על כל הסינים. לפיכך, נפנה לתשובות ונחפש תשובה שתוסיף מידע על כל הסינים:

תשובה (1): כל מי שאוכל עוף לא אוכל דגים. תשובה זו אינה מדברת על כל הסינים, וגם לא על מי שאינו אוכל דגים, לפיכך היא אינה מוסיפה מידע על כל הסינים.

תשובה (2): כל מי שאוכל דגים לא אוכל עוף. תשובה זו אינה מדברת על כל הסינים, וגם לא על מי שאינו אוכל דגים, לפיכך היא אינה מוסיפה מידע על כל הסינים.

תשובה (3): רק מי שלא אוכל דגים ייתכן שיאכל עוף. תשובה זו אינה מדברת על כל הסינים, וגם לא על מי שאינו אוכל דגים, לפיכך היא אינה מוסיפה מידע על כל הסינים.

תשובה (4): כל מי שלא אוכל עוף אוכל דגים. מתשובה זו ניתן ללמוד שמי שאינו אוכל דגים אוכל עוף. מכיוון שעל פי נתון א', כל הסינים אינם אוכלים דגים, הרי שעל פי התשובה הם אוכלים עוף. על פי נתון ב', סינים שאוכלים עוף הם שנונים. מכיוון שגילינו שכל הסינים אוכלים עוף, הרי שכל הסינים שנונים. כלומר, המסקנה נובעת משילוב הנתונים ותשובה (4).

תשובה (4).

הבנת הנקרא

26. השאלה: על פי יום -

פיתרון: בתחילת הפסקה השנייה נאמר: "הפילוסוף דיוויד יום ערער על תקפותן של הנחות אלה". הכוונה היא להנחות המצוינות בסוף הפסקה הראשונה. מכאן שתיאוריות המבוססות על הנחות שכאלה אינן תקפות.

תשובה (1).

27. השאלה: "יום טוען שמן הנמנע להסיק זאת" (שורה 10), כלומר שמן הנמנע להסיק -

פיתרון: בשורה 9 נאמר שאם אנו רואים בקבוק נופל משולחן ומיד אחר-כך מתנפץ על הרצפה, אנו מסיקים כי נפילת הבקבוק היא הסיבה להתנפצותו. על כך טוען יום "מן הנמנע להסיק זאת" כלומר, מן הנמנע להסיק שהנפילה גרמה להתנפצות.

תשובה (2).

28. השאלה: על פי קאנט, חוק הטבע המוזכר בשורה 3 ("חימום המים... רתיחתם") -

פיתרון: בפסקה השלישית נאמר שקאנט הבחין בין שני עולמות: האובייקטיבי והנגלה לעיננו. לדבריו, אי אפשר לגשר על העולמות כי כל שאנו יודעים על העולם האובייקטיבי הוא דרך חושינו. לפיכך, אנו יכולים להיות בטוחים רק לגבי העולם הנגלה לעיננו, ולא יכולים לדעת דבר בוודאות לגבי העולם האובייקטיבי. מכאן שגם חוק הטבע שבשורה 3, מתקיים בוודאות רק בעולם הנגלה.

תשובה (1).

29. השאלה: מרעיון האינטר-סובייקטיביות (שורה 26) עולה כי -

פיתרון: בשורות 25-26 נאמר: "בהכרתם של כל בני האדם טבועים אותם חוקים, ומכאן שכולם יחוו את המציאות בצורה דומה. רעיון זה נקרא אינטר-סובייקטיביות...". כלומר, למרות שבני האדם שונים זה מזה, וכל אחד חווה את העולם דרך חושיו, העולם הנגלה שהם חווים דומה, מכיוון שטבועים בהם אותם חוקים.

תשובה (4).

30. השאלה: לפי הקטע, קאנט ___ עם הטענה כי "את הקישור הסיבתי בין המאורעות השונים אנו עושים במחשבתנו בלבד" (שורה 8), ___.

פיתרון: ראשית נבדוק את ההשלה הראשונה. כלומר, האם קאנט מסכים עם הטענה שאת הקישור הסיבתי בין מאורעות אנו עושים במחשבתנו בלבד. בתחילת הפסקה השלישית נאמר שקאנט הסכים עם יום בנוגע להסקת הסיבתיים, ולכן ההשלמה הראשונה צריכה להיות 'מסכים' (תשובות 1) ו-(2). כעת נבדוק את ההשלמה השנייה. כלומר, האם הקישור הסיבתי תקף בעיני קאנט או לא. בסוף הפסקה האחרונה נאמר: "לטענתו של קאנט, תקפותם של החוקים הטבועים בהכרתנו, ובכלל זה חוק הסיבתיים, נובעת מהעובדה ש..." כלומר, הוא חושב שהחוקים הללו (כולל חוק הסיבתיים) תקפים.

תשובה (2).